

GRÓF THURZÓ SZANISZLÓ UTASÍTÁSA BAJMÓCZI UDVARBIRÁJA RÉSZÉRE.

Bajmóczi udvarbiránknak Huszár György uramnak instructiója.

Mivelhogy az mi bajmóczi várunkhoz tartozandó jószág éppen az mi kezünkhöz jutott, és mi reánk szállott, igyekezünk oly udvarbirót helyheztenni, ki az mi jószágunknak is módjával tudja gondját viselni, ki mi nekünk nem kárunkra, hanem hasznunkra legyen és az mi jövedelmönknek öregbölésére. Minthogy pedig Huszár György uramat ismerjük régi jámbor szolgálknak, és erre a tisztre elégödendő embernek lenni, annak okájért ennek gondviselését ő kegyelmére biztuk. És el is hittök hogy ő kegyelme minekünk úgy igyekezik szolgálni, mint jámbor és hű szolgától kívántatik. Hogy pedig annál inkább, az mi akaratunkhoz tudhassa magát accomodálni, ez rövid instructiót adjuk ő kegyelmének.

1. Az mi jószágunkban lévő szentegyházakra szorgalmatos gondja legyen, hogy azokban mindenütt igaz keresztyén lelki tanítók legyenek kik az istennek igéjét tisztán és igazán hirdessék és az sacramentumokat szolgáltassák. Az egyházakat tisztán tartassa, és az egyházi szolgálknak szokás szerént, az ő füzetéseket megadassa. Az községet is pedig reá kényszeritse, hogy az Isten igéjének halgatásában és megtanulásában szorgalmatosak legyenek. Az ur szent vacsorájával gyakorta éljenek és az ő praedicatorokat is böcsületben tartsák, hogy Istennél is áldást vegyenek.

2. Az mi jószágunkra vigyázzon, hogy az várasok avagy faluk határit senki el ne foglalja, és azokból fát, vagy mit egyebet ne hordhasson, hanem az mi jobbágyink éljenek abból, pört pedig az mi hirünk nélkül senkivel ne inditson.

3. Vigyázzon, hogy az számtartó mindenféle jövedelmönket, az ő szokott idejében beszedje. És egyik adósság az másikra ne maradjon, hogy az jobbágyok nagyobb szegénységre ne jussanak, az kik pedig be nem akarnák szolgáltatni, azokat tömlöczözéssel is reája kényszeritse.

4. Bor kiárultatására és azonképen ser kiárultatására is legyen gondja, hogy az koresmákon mindenütt continue bor és ser legyen, hogy abból is kárunk ne következék.

5. Az buza és zab kiosztására, kit minden esztendőben az jószágokra szoktam kiosztani, legyen szorgalmatos gondja, hogy az is, ideje körán kiosztassék, és az ára is éppen beszedessék.

6. Szántásra és vetésre gondot viseljön hogy jó módjával szokás szerént mindenféle munka elvégeztessék. Az szerént aratás is és mindenféle gabona, hogy szárazon berakattassék szokott helyekre és majorinkban arra is vigyázzon.

7. Mivelhogy penig, itt a sóval és vassal legtöbb kereskedés is vagy, akarjuk, hogy az mi udvarbiránk abban szorgalmatos legyen, és mindenkor idején kioszsa az jobbágyokra, kinek az árát is beszolgáltatassa, és ne hagyja egyik adósságot a másokra maradni, ki miatt az szegény ember megnyomorodnék, és a mi jövedelmönk kisebbednék, sőt inkább minden tehetségével azon legyen, hogy az mi jövedelmönket inkább mindenben öregbitse.

8. Az erdőkre szorgalmatosan vigyázzon, hogy senkitől ne pusztitassék főképen azhol tilalmas erdők vannak, se idegentől, se penig az mi jobbágyinktul.

9. Az mi várunknak oltalmazására gondja legyen, és ha értené valahonnan hertelenséggel valami hadnak és ellenségnek jövetelét, porkolábbal egyetértvén az várunkat oltalmazzák, és udvarbiránk az jószágból elegendő fegyverfogható népet szerezzen.

10. Az *ispotályokra* is legyen gondja, hogy azokat mindenütt az mi jószágunkban is módjával építsék.

11. Szántófüldeinke idejekorán megganéjoztassa, hogy az gabonánknak annál bévebb és jobb termése legyen és abból is a mi jövedelmönk inkább szapórodjék.

12. Az majorok körül is vigyázzon, hogy mindenféle barom és marha szépen kiteleltessék, és se szénából se szalmából avagy egyéből valamiből fogyatkozás ne legyen, ki miatt nekönk kárunk következhetnék.

13. Minthogy penig, az idevaló kocsmákra borokat pénzön veszönk, azért akarjuk, hogy az mikor udvarbiránk borokért szekereket küld, oly embereket válasszon az bor vételére, kik értenek hozzá, hogy az borokat megválogassák és valami alávalót ne vegyenek, hogy annyival hamarébb elkeljen az bor.

14. Az halastókra legyen gondja, hogy azok is ne pusztuljanak, és az bennök való hal ki ne lopassék, hanem inkább azokat is építse az mennyire lehet.

15. Az vár környül való épületben, porkolálunkkal egyetértsen, és épülethöz fát, munkást és egyéb ahhoz való szükségét is adjon elegendőt.

16. Az *serfőzés* környül vigyázzon, hogy jó sert főzzenek, ki nem csak az mi korcsománkon keljen el, de még az idegen falukra is pénzért elkelhessen.

17. Az mi jobbágyunkat hirönk nélkül ne birságot, és azki valami vétekből esik, annak is akaratunk nélkül az ő megérdemlett birságát meg ne engedje.

18. Vámosokra, kik az mi jószágunkban vannak, vigyázzon, hogy az ő tisztekből hiven eljárjanak, és ha valamelyik közölök nem arra való volna, az helyett mást helyeztessen, de hirönk nélkül ne.

19. Mivelhogy penig, az pénznek beszédésére itten bizonyos perceptort tartunk, azonképen gabona beszédésére kasznárunk vagyon, az szerént borokhoz látó kulesár is, azért udvarbiro minékünk számadással nem tartozik, hanem ha valamit ez megirt szolgálk és tisztviselőink közöl, valamelyik az, ő commissiójára valamit kiadna, arról őket quietálván, ő tartozik mi nekünk számot adni.

20. Végezetre az miket, mind ez kiadott instructióban be nem foglalhattunk, az ő kegyelme embersége és industrájára hagytuk, kiből nincs is kétségünk, hogy szorgalmatosan eljárjon.

Rendöltönk penig esztendő füzetést neki, ugy mint készpénzt 125 forintot, bort 12 akót, 4 általag sert, buzát 50 szaput, 1 mázsa söt, patkoltatásra 4 forintot, borsöt egy szapuval, gyertyára egy mázsa fagygyut, egy ártányt és 4 bárányt, 4 lovára széna és abrak.

Az jószágból mikoron kimegyen, akkoron utra, költségre mi tölünk elegendendő leszen. Datum in arce nostra Bajmócziensi die 25. mensis Novembris. Anno 1614.